

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

بهرام رحمانی
۲۵ مارچ ۲۰۱۶

نگاهی به وضعیت ایران در سال ۱۳۹۴!

۱

نوروز و آمدن بهار و طراوت دوباره طبیعت مورد توجه همه انسان‌های آزاده و انسان‌دوست و طبیعت‌دوست و حتی شاعران آزاده است. هر یک از شاعران، با توجه بهزمینه فکری‌شان به‌نوعی در وصف نوروز و جلوه‌های زیبای طبیعت اشعاری سروده‌اند. از جمله خیام:

بر چهره گل نسیم نوروز خوش است در صحن چمن روی دلفروز خوش است
از دی که گذشت هر چه بگویی خوش نیست خوش باش و مگوز دی که امروز خوش است

نوروز و سال نو و بهار بر همه انسان‌های آزاده و نوگرا خجسته باد!

مقدمه

جامعه ایران در سال گذشته، دچار تحولات و بحران‌های عديده‌ای در همه عرصه‌های اقتصادی؛ اجتماعی؛ سیاسی؛ فرهنگی، زیست محیطی و دیپلماتیک بود.

در حالی سال ۱۳۹۴ به‌پایان رسید که بحران تورم و گرانی، بیکاری و فلاکت، همچنان ادامه دارد. اکثریت مردم ایران، در فقر نسبی و مطلق زندگی می‌کنند به‌طوری که دیگر کلیه فروشی در ایران قدیمی شده و الان مردم درمانده قرینه چشم خود و حتی بچه‌های خردسال‌شان را هم می‌فروشند.

هم‌اکنون نیز که بیش از دو سال از عمر دولت یازدهم می‌گذرد بسیاری از سیاست‌های اقتصادی دولت، بازگشت به سیاست‌های شکست‌خورده تعدیل اقتصادی دوران سازندگی است و پر واضح است که ادامه این سیاست‌های حاصلی جز بیکاری فزاینده و فقر گسترده به‌بار نخواهد آورد. امروز در اجلاس‌هایی چون داووس و بیلدربرگ، و یا بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، غول‌های اقتصاد سرمایه‌داری برنامه‌ها و بسته‌هایی برای اقتصاد آشفته ایران تدارک می‌بینند. یکی از طرح‌هایی که برخی در صدد پیاده‌سازی آن در ایران هستند طرح «اجماع پساواشنگتن» است.

در این طرح، کشورهایی چون ایران موظفند که نه تنها بی‌کم و کاست به‌مبانی اقتصاد نئولیبرالی گردن نهند، بلکه هم‌زمان به‌ترویج و تبلیغ مبانی آن بپردازند. روشن است که در صورت اجرای این طرح در ایران و دیگر کشورهای در حال توسعه و عقب‌مانده، تمامی زیرساخت‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی کشورها را ویران شده و کشورها را هر چه بیشتر در گرداب فقر و فساد و فلاکت خواهد شد.

بحران فزاینده اقتصادی که چهره کریه خود را در بالارفتن قیمت کالاهای ضروری مردم، نرخ بیکاری و فلاکت در حاکمیت چپاولگر و سرکوبگر به‌نمایش گذاشته است، اکنون بسیاری از خانواده‌ها و اقشار ضربه‌پذیر را از چرخه‌های اجتماعی خارج کرده است.

ابعاد فقر در ایران، به‌حدی است که برای نمونه یک تحلیلگر حکومتی در بخش اقتصادی با بیان جملاتی مانند: «مردم پول ندارند شیر بخرند، چه برسد به‌خودرو» از جمله گفته است: «کاهش قدرت خرید مردم در کنار قیمت‌های بالا، بر طرف تقاضا اثر منفی گذاشته و به‌همین دلیل شهروندان ایرانی توان تأمین بسیاری از کالاها را ندارند و حتی در کالاهای ضروری و اساسی خود هم صرفه‌جویی می‌کنند. مردم این روزها نان کمتر می‌خرند و حتی برق و گازوئیل کمتری نیز مصرف می‌شود».

سعید لیلانز در ادامه می‌افزاید: «شما به‌سیاست‌های پولی و مالی کشور طی سال‌های گذشته نگاه کنید؛ در این سال‌ها این سیاست‌ها سبب شد نقدینگی به‌سمت مصرف برود نه تولید، در نتیجه رکود تورمی رخ داد و در این شرایط قرار گرفتیم».

دولتی که پیش‌بینی کرده حداکثر درآمدش از محل فروش نفت در سال آینده حدود ۶۸ میلیارد تومان شود و با وجود کسری‌های پی‌درپی در تحقق درآمدهای مالیاتی‌اش، سقف تحقق درآمدهای مالیاتی را از حدود ۸۰ میلیارد تومان در سال جاری به ۱۰۱ هزار میلیارد تومان افزایش داده است. نهادهای اسلامی و امنیتی وابسته به‌قدرت و حاکمیت در حالی بودجه‌های چند هزار میلیارد تومانی طلب می‌کنند که تقریباً سهمی نزدیک به‌صفر در درآمدهای مالیاتی دولت ایران دارند. از کل درآمدهای مالیاتی ۱۰۱ هزار میلیارد تومانی دیده شده در بودجه سال آینده، سهم نهادها و بنیادهای انقلابی تنها ۹۸ میلیارد تومان است که این رقم سهمی معادل ۰/۰۹۶ درصد از کل درآمد مالیاتی دولت ایران در سال آینده را شامل می‌شود. البته این نهادها اصولاً از پرداخت همین میزان مالیات هم سرباز می‌زنند.

پایان سال ۱۳۹۴ مصادف بود با برگزاری نمایش انتخابات دهمین دوره مجلس شورای اسلامی و مجلس خیرگان رهبری، انتخاباتی که نه‌تنها حدود ۲۰ میلیون ایرانی از شرکت در آن خودداری کردند، بلکه میلیون‌ها شرکت‌کننده در آن نیز انزجار عمیق‌شان را از ادامه حکومت جهل و جنایت و خرافه اسلامی اعلام کردند. پیام روشن انتخابات ۷ اسفندماه ۱۳۹۴، نه بزرگ میلیون‌ها شهروند ایرانی به‌کلّیت حکومت اسلامی و نمایش انتخاباتی آن، در عین حال ورشکستگی جناح اصلاح‌طلبان حکومتی نیز بود. پیام انتخابات ۱۳۹۴، پیام روشن کارگران و محرومان و آزادی خواهان، و مردم جان‌به‌لب رسیده از ادامه سرکوب و سانسور، زندان و اعدام، فقر و بیکاری، و خواهان پایان یافتن حاکمیتی است که در آن حقوق اولیه و طبیعی مردم به‌خشن‌ترین شکلی سرکوب می‌شود و حق‌کاندید و انتخاب آزاد،

آزادی احزاب و نهادهای دموکراتیک مردمی، اجتماعات و رسانه‌ها وجود ندارد و با بهکار بستن «نظارت استصوابی» مردم صرفاً به‌نماینندگان مورد تأیید صلاحیت شده از سوی شورای نگهبان و مرتجعان رای می‌دهند. از درون چنین نمایش انتخاباتی مهندسی‌شده به‌وسیله سران و ارگان‌های امنیتی حکومتی، بدیهی است که نمی‌توان به‌هیچ‌تغییری در اوضاع به‌شدت بحرانی کشور، و همسو با منافع کارگران و مردم محروم متوهم شد.

در چنین شرایطی، بحث‌های ماراتونی درباره سلسله مسأله‌هایی مرتبط با دوران «پسابرجام»، با توجه به‌صفت‌بندی‌های جدید در صحنه سیاسی ایران، با آب و تاب و حرارت جریان دارد.

پیام سیدعلی خامنه‌ای سردمدار حکومت غارتگران و دزدان و آدم‌کشان، پس از پایان انتخابات و اشاره‌اش به «تشکیل دو مجلس پر قدرت و پراهمیت» و این‌که «مجلس آینده سرفصل‌های مهم و وظایف سنگین بر عهده خواهد داشت»، در کنار پیام‌های رفسنجانی و روحانی که در آن‌ها بر «پایان رقابت، آغاز فصل نوئی از همدلی برای شکوفائی اقتصاد» تأکید شده بود، خود نشانگر شرایط حساس پس از صف‌بندی‌های جدید و آرایش جدید جناح‌های حکومتی و روابط بین‌المللی آن است.

روزنامه دنیای اقتصاد، ۱۸ بهمن‌ماه، گزارش داد: «رئیس جمهوری در سفر یک‌روزه‌اش به مشهد... تأکید کرد، باید برجام ۲ را برای توسعه کشور آغاز کنیم»...

هرچند که در گزارش‌ها آمده میلیاردها دلار از پول‌های بلوکه شده ایران، آزاد شده است ولی مردم چیزی از آزادی تحریم‌ها حس نکرده‌اند. از این‌رو، اگر میزان مشارکت را در نظر بگیریم در تهران که باید حدود ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر باید شرکت می‌کردند، و با ادعائی که می‌گویند ۳ میلیون شرکت کرده‌اند می‌بینیم که ۵۰ درصد مردم هیچ اعتمادی به‌دولت روحانی و کل حاکمیت ندارد.

در سال گذشته، اعدام‌ها، دستگیری‌ها و تهدیدهای فعالین جنبش کارگری، زنان، دانش‌جویان، و همچنین فعالین آزادی زبان مادری، محیط زیست و غیره افزایش یافت.

گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر در ایران روز پنج‌شنبه ۲۰ اسفند با انتشار گزارشی اعلام کرد که در سال ۲۰۱۵ میلادی نزدیک به هزار نفر در ایران اعدام شده‌اند که نیمی از آن‌ها جرائم مربوط به‌مواد مخدر مرتکب شده بودند.

وضعیت محیط زیست به‌غایت بحرانی‌ست و تالاب‌ها و جنگل‌های کشور و دریاچه ارومیه، در معرض تخریب و نابودی قرار دارند.

نگاهی کلی و گذرا به‌محتوای اهداف و سیاست‌ها و برنامه‌ها به‌خوبی نشان می‌دهد، سمت و جهت‌گیری آن‌ها به‌سود سرمایه‌داران و حاکمیت و قدرت‌مندان استثمار هر چه شدیدتر و بی‌رحمانه‌تر مزدبگیران و نیروی کار و رنج است.

بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۵

لایحه بوده سال آینده با رقمی معادل ۹۵۲ هزار میلیارد تومان بسته شده که نسبت به‌سقف ۸۳۷ هزار میلیارد تومانی سال‌جاری حدود ۱۱۵ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است به‌گفته حسن روحانی، سهم نفت در بودجه سال آینده ۲۵ درصد بوده و همچنان کاهش شدید قیمت نفت در بازارهای جهانی نگرانی‌ها را از عدم تحقق درآمدهای کشور حتی به‌نسبت کاهش سهم این درآمدها به‌همراه دارد.

در حال حاضر (زمان تصویب بودجه سال ۹۵)، قیمت نفت در بازار منطقه حدود ۲۷ دلار بوده، اما بنا به‌گفته سخنگوی دولت رقم فروش هر بشکه نفت خام در بودجه سال آینده بین ۴۰ دلار پیش‌بینی شده است.

در این لایحه بودجه کل منابع عمومی دولت برای سال آینده حدود ۳۰۷ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده که از این رقم سهم بودجه عمومی ۲۶۷ هزار میلیارد تومان و سهم درآمدهای اختصاصی حدود ۳۹/۹ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است.

از سوی دیگر، سهم بودجه عمرانی نزدیک به ۶۰ هزار میلیارد تومان تعیین شده است و در عین حال بالغ بر ۱۹۷ هزار میلیارد تومان دیگر از مصارف بودجه ۱۳۹۵ به اعتبارات هزینه‌ای اختصاص داده شده است.

همچنین از بودجه ۹۵۲ هزار میلیاردی سال آینده نزدیک به ۶۸۱ هزار میلیارد تومان مربوط به منابع شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها است.

علاوه بر این در تبصره ۱۴ بودجه سال ۹۵ در خصوص هدفمندی یارانه‌ها آمده است که در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۰-۱۵-۱۳۸۸ ۱۳۸۸ به دولت اجازه داده می‌شود که در سال ۱۳۹۵ منابع مالی حاصل از اصلاح قیمت‌های کالا و خدمات موضوع قانون مذکور تا مبلغ ۴۰۰ و ۸۰ هزار میلیارد ریال و در ردیف‌های یارانه‌های این قانون با استفاده از انواع روش‌های پرداخت نقدی و غیرنقدی به‌خانواری هدف و نیازمند، توزیع و همچنین برای ارائه خدمات حمایتی و کمک به‌بخش تولید اقدام نماید.

البته حقوق کارمندان دولت با ۲ درصد کاهش در این بودجه سال ۹۵ در حدود ۱۲ درصد در نظر گرفته شده است و این در حالی است که در بودجه سال ۹۴ این سهم ۱۴ درصد بوده است.

سهم مالیات نیز با ۱۳ درصد رشد به ۸۵ هزار میلیارد تومان رسید که این رقم در بودجه سال ۹۴ چیزی در حدود ۷۵ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده بود.

افزایش بودجه «وزارت اطلاعات» جمهوری اسلامی در سال ۱۳۹۵

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ حکومت اسلامی ایران، بودجه کلانی به وزارت اطلاعات اختصاص داده شده است. سایت‌های خبری نزدیک به دولت اسلامی ایران، آمار لایحه بودجه دولت ایران و سهم وزارتخانه‌ها از آن را منتشر کرده‌اند که سهم وزارت اطلاعات که به سرکوب شکنجه روشنفکران، فعالان سیاسی، اجتماعی و مدنی مشغول است نسبت به سال قبل نزدیک به ۴۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در لایحه بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۴، سهم وزارت اطلاعات از کل بودجه بیش از ۲۱۱۷ میلیارد تومان بوده که امسال هم بنا به درخواست این وزارتخانه برای سال ۱۳۹۵، با ۴۱/۹ درصد رشد ۳۰۰۶ میلیارد تومان پیشنهاد شده بود.

با نگاه به بودجه‌های سال‌های قبل می‌توان دید که بودجه این وزارتخانه هر سال توسط دولت اسلامی ایران، به‌طور تصاعدی افزایش یافته است.

وزارت اطلاعات حکومت اسلامی ایران، یکی از محوف‌ترین ارگان اطلاعاتی در خاورمیانه بوده و هر ساله هزاران نفر از مخالفان دولت، فعالان سیاسی، اجتماعی و مدنی توسط ماموران این وزارتخانه دستگیر شده و مورد آزار و شکنجه قرار گرفته‌اند. کم نبودند زندانیانی که رد زیر شکنجه‌گران وزارت اطلاعات جان باخته‌اند و کسی از آن‌ها خبر ندارد. هر ساله صدها نفر در ایران به درخواست این وزارتخانه اعدام می‌شوند.

افزایش بودجه این وزارتخانه نشان‌گر آن است برخورد خشن و وحشیانه حکومت اسلامی ایران با فعالان سیاسی، روشنفکران، مدنی و اجتماعی هم در سال جدید ۱۳۹۵، نسبت به سال‌های قبل شدت بیشتری به‌خود خواهد گرفت.

افزایش بودجه فرهنگی قوه قضائیه

خبرگزاری مهر، ۱۴ بهمن‌ماه، نوشت: «۱۴ میلیارد تومان بودجه فرهنگی به‌قوه قضائیه اختصاص یافته است که ۴ میلیارد تومان آن به بخش اطلاع‌رسانی و ۱۰ میلیارد تومان به برنامه‌های فرهنگی اختصاص می‌یابد».

به‌علاوه، کمیسیون قضائی مجلس نیز در اوایل بهمن‌ماه امسال، پیشنهاد تخصیص ۵ درصد بودجه هزینه‌ای دولت به‌قوه قضائیه برای تأمین اعتبارات علاوه بر بودجه کلی و دائمی را تصویب کرد. استخدام سالانه هزار قاضی از بین طلبه‌ها و روحانیان، قرار است از این بودجه تأمین گردد.

در همین حال، رئیس قوه قضائیه و مسؤولان آن، ضمن انتقاد از عملکرد وکلا در محاکم و زیر فشار گذاشتن وکلای مستقل، موضوع حقوق شهروندی را «ثانویه» و امری فرعی قلمداد کرده و بر مبانی حقوق شهروندی اسلامی یعنی ولایی، تأکید کردند!

ردیفی با عنوان کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی

هر سال در بودجه‌ای که توسط دولت ارائه می‌شود، ردیفی با عنوان کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی به‌چشم می‌خورد که در آن به‌یک‌سری مؤسسات و نهادهای غیردولتی در قالب اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارائی‌های سرمایه‌ای بودجه‌ای از سوی دولت تخصیص داده می‌شود. ماهیت اصلی این تأمین اعتبار و تخصیص بودجه حمایتی از سوی دولت را می‌توان در اهداف و نوع فعالیت‌های این نهادها جست‌وجو کرد. چراکه اغلب آن‌ها یا در راستای توزیع فرهنگی اسلامی فعالیت دارند یا این‌که ظاهراً بخشی از اقدامات پژوهشی کشور را عهده‌دار هستند. اما در سال ۹۵، میزان بودجه این نهادها چه‌قدر است و نسبت به‌سال ۹۴ چقدر افزایش داشته‌اند؟

به گزارش خبرگزاری تعادل، در سال ۱۳۹۵ بیش از ۲۴۴ میلیارد تومان از سوی دولت به نهادهای مشمول جدول ۱۸ لایحه بودجه اختصاص داده می‌شود. یکی از این نهادها سازمان تبلیغات اسلامی است که توانسته در بودجه سال جاری، حدود ۲۴ میلیارد تومان از منابع بودجه را به‌خود اختصاص دهد؛ در حالی که دولت در لایحه بودجه سال ۹۵، در ردیف کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی هیچ هزینه‌ای را به‌آن اختصاص نداده است. اما دیگر مؤسسات زیرمجموعه سازمان تبلیغات اسلامی در لایحه بودجه سال ۹۵ افزایش درآمد را تجربه کرده‌اند که بنیاد دعبیل خزاعی، سازمان مدارس معارف اسلامی، مؤسسه تسنیم نور، پژوهشکده باقرالعلوم، مؤسسه فرهنگی بصیرت، مؤسسه تبیان و مؤسسه دارالحدیث از آن جمله‌اند. در این میان افزایش بیش از ۱۶ میلیاردی اعتبارات هزینه‌ای با رشد ۳۰۰ درصدی نسبت به‌سال ۱۳۹۴ برای ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر که به‌رقمی در حدود ۲۲ میلیارد تومان می‌رسد، خودنمایی می‌کند. برای کمک به‌دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم در لایحه بودجه سال ۹۵، رقمی در نظر گرفته نشده است؛ اما مراکز زیرمجموعه این دفتر با توجه به‌لایحه پیشنهادی دولت در سال ۹۵ افزایش بودجه خواهند داشت. در این راستا دانشگاه باقرالعلوم و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با رقمی برابر در حدود یک میلیارد و ۱۵۵ میلیون تومان از سوی دولت مورد حمایت قرار گرفته‌اند و برای مرکز موضوع‌شناسی احکام و مرکز پاسخگویی به‌سئوالات دینی نیز افزایش بودجه پیش‌بینی شده است.

علاوه بر این در ردیف بودجه سال ۹۵، به‌شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه، برای کمک به‌تکمیل و تجهیز مصلی‌ها، ۲۵ میلیارد تومان دارائی‌های سرمایه‌ای و‌اگذار شده بود که ارزش این قبیل دارائی‌ها در لایحه پیشنهادی سال ۹۵، به‌رقمی در حدود ۲۷ میلیارد تومان افزایش یافته است.

در این میان کمک به بنیاد ملی بازی‌های یارانه‌ای، با افزایش يك میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومانی نسبت به سال قبل از رقم ۳ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان به ۴ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان رسیده است و بودجه اقلیت‌های دینی نیز در ردیف بودجه کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی از ۲ میلیارد و ۶۲۵ میلیون تومان سال ۹۴ به رقمی افزون بر ۴ میلیارد تومان در سال ۹۵ رسیده که مقایسه این دو رقم، بیانگر افزایش ۵۳ درصدی است. مؤسسه اسراء که از معاونت‌های مختلفی تشکیل شده و با هدف تبیین، بسط و گسترش علوم اسلامی، آموزش و تربیت پژوهش‌گران و ایجاد ظرفیت‌های علمی و پژوهشی فعالیت می‌کند در لایحه بودجه سال ۹۵، حدود ۳ میلیارد تومان افزایش اعتبار داشت و بودجه این بخش به رقم ۱۱ میلیارد و ۲۷۵ میلیون تومان رسید که در مقایسه با سال جاری، ۳۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در همین راستا و در قالب ردیف بودجه کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی، رقم اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه‌ای طرح زیارت (موضوع ماده ۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه) که در سال ۹۴، ۲۵ میلیارد تومان شناسایی شده بود، در لایحه بودجه سال ۹۵، با ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان افزایش، حدود ۲۷ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است؛ البته در ردیف بودجه کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی از این بند با عنوان موضوع ماده ۱۲ قانون برنامه پنجم توسعه یاد شده بود که در لایحه بودجه سال ۹۵ این پسوند مشاهده نمی‌شود. در این میان اعتبارات هزینه‌ای در رابطه با کمک به فعالیت‌های فرهنگی مسجد جمکران، با رقمی حدود يك میلیارد و ۶۰۰ میلیون افزایش، از يك میلیارد و ۵۰۰ میلیون سال ۹۴ در لایحه بودجه سال ۹۵ به رقمی در حدود ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان رسیده است. علاوه بر این اعتبارات هزینه‌ای جشنواره عمار در ردیف بودجه سال ۹۵، ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان پیش‌بینی شده است که در مقایسه با سال ۹۴، بیش از يك میلیارد تومان افزایش داشته است. از سوی دیگر، اعتبار هزینه‌ای دبیرخانه شورای دستگاه‌های نظارتی، با افزایش چشمگیر، از حدود يك میلیارد تومان سال ۹۴ به ۵ میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۹۵ رسیده است. اعتبارات هزینه‌ای سازمان‌های دانش‌آموزی نیز که در ردیف بودجه سال ۹۴، حدود ۴ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان بود، در لایحه پیشنهادی دولت افزایش قابل توجهی را نشان می‌دهد؛ چرا که با پیش‌بینی دولت در لایحه بودجه سال ۹۵، این رقم با افزایش ۴ میلیارد تومانی به ۸۸ میلیارد تومان رسیده است.

افزایش قابل توجه بودجه برخی بخش‌ها که با عنوان کمک به اشخاص حقوقی غیردولتی در بودجه ذکر شده است به این‌جا ختم نمی‌شود و افزایش ۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومانی اعتبارات هزینه‌ای اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان نمونه دیگر آن است. این رقم که در سال ۹۴ حدود ۸ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده بود در لایحه پیشنهادی دولت برای سال ۹۵، ۱۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان ذکر شده است. اعتبارات هزینه‌ای بسیج دانش‌آموزی نیز به نوبه خود جالب توجه است. چرا که از رقمی در حدود ۵ میلیارد تومان در سال ۹۴ به ۱۱ میلیارد تومان در سال ۹۵ رسیده که ۵ میلیارد و ۷۵۰ میلیون تومان افزایش را نشان می‌دهد.

اعتبارات هزینه‌ای دانشگاه امام‌صادق نیز در لایحه بودجه سال ۹۵، در حالی رقم ۵ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومانی را به خود اختصاص داده است که نسبت به سال گذشته يك میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان افزایش داشته است. در همین راستا برای دانشگاه غیردولتی- غیرانتفاعی عدالت که در بودجه سل ۹۴، ۲ میلیارد تومان اعتبار دریافت کرده بود، در لایحه بودجه سال ۹۵، ۴ میلیارد تومان اعتبارات هزینه‌ای تخصیص داده شده است. رقم اعتبارات هزینه‌ای مرکز اسناد انقلاب اسلامی نیز در لایحه بودجه ۹۵ افزایش درخور توجهی را تجربه کرده و از يك میلیارد تومان در سال ۹۴ به رقمی افزون بر ۲۲ میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۹۵ رسیده است. بررسی این ارقام در ردیف لایحه بودجه پیشنهادی دولت برای سال ۹۵، در مجموع تخصیص منابع دولتی را در تأمین اعتبارات هزینه‌ای این اشخاص حقوقی غیردولتی، حدود ۱۸۹ میلیارد تومان نشان می‌دهد. علاوه بر آن اعتبارات صرف‌شده برای تملک دارائی‌های سرمایه‌ای

این بخش نیز در مجموع ۵۵ میلیارد و ۵۵۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده است. این در حالی است که بودجه تخصیص داده شده به اشخاص حقوقی غیردولتی در سال گذشته در بخش اعتبارات هزینه‌ای حدود ۱۳۲ میلیارد تومان در بخش اعتبارات تملک دارائی‌های سرمایه ۵۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بوده است.

هر ساله از طرف دولت اسلامی ایران، بودجه کلانی برای سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و مراکزی که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم سیاست‌های فاشیستی حکومت اسلامی را در جامعه ایران رهبری می‌کنند، اختصاص می‌یابد.

بودجه سازمان صدا و سیما، در سال ۱۳۹۴ یک هزار و ۲ میلیارد و ۳۳۶ میلیون تومان بود که با ۳۳۳ میلیارد و ۴۶۴ میلیون تومان افزایش، در لایحه بودجه سال ۹۵ به یک هزار و ۳۳۵ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان رسیده است.

بدون در نظر گرفتن تعداد شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی استانی و برون مرزی نزدیک به ۲۰ شبکه رادیویی و ۲۰ شبکه تلویزیونی سراسری به زبان فارسی برنامه پخش می‌کنند که سهم عرب، کردها، ترک‌ها، بلوچ‌ها و سایر ملیت‌های ساکن ایران از آن، در حد صفر است.

فرهنگستان زبان فارسی در ۲۶ دی ماه ۱۳۶۸ هجری شمسی پایه‌گذاری شده است. بودجه پیشنهادی فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای سال ۹۵، ۱۴ میلیارد و ۷۹۷ میلیون تومان است که در مقایسه با بودجه سال جاری یعنی ۱۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان، رقمی معادل ۲ میلیارد و ۹۶۰ میلیون تومان افزایش را نشان می‌دهد.

عملکرد فرهنگستان تا کنون تقویت و نشر زبان فارسی در داخل و خارج کشور و تضعیف سایر زبان‌های غیر فارسی در کشور بوده است.

در این میان سهم‌خواهی نهادهای نظامی از بودجه سالانه دولت اسلامی ایران، در دوران پساتحریم هم به‌قوت خود باقی است. با این تفاوت که حسن روحانی برای سال آینده، درصد رشد کمتری برای بودجه نهادهای نظامی نسبت به سال ۹۴ در نظر گرفته است. بودجه نظامی جمهوری اسلامی ایران که در سال ۹۴ رشدی نزدیک به ۳۲ درصدی را تجربه کرده بود، در لایحه پیشنهادی دولت یازدهم برای سال آینده، با رشدی معادل ۱۵/۲ درصد در نظر گرفته شده است.

دولت ایران موظف است طبق بند نخست فصل دفاعی و امنیتی سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه که چندی قبل از سوی آیت الله خامنه‌ای ابلاغ شد، از سال آینده بودجه بنیه دفاعی را از ۲ درصد به ۵ درصد افزایش دهد. بر این اساس دولت ایران می‌بایست در سال آینده حداقل ۵ درصد از بودجه عمومی خود را به تقویت بنیه دفاعی جمهوری اسلامی ایران اختصاص دهد. بودجه عمومی دولت ایران برای سال ۹۵ معادل ۲۶۷ هزار میلیارد تومان تعیین شده که ۵ درصد از این رقم عددی بالغ بر ۱۳ هزار و ۳۵۰ میلیارد تومان را شامل می‌شود.

این در حالی است که کل بودجه نهادهای نظامی شامل بسیج، ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح، ارتش، سپاه، نیروی انتظامی و وزارت دفاع برای سال آینده (به استثنای منابع اختصاصی، تملک دارائی و ...) بالغ بر ۲۶ هزار و ۸۱۴ میلیارد تومان تعیین شده است. آن‌طور که در بودجه سال ۹۵ ایران دیده شده، بخشی از منابع ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح و وزارت دفاع و همچنین بخشی از درآمد فروش خدمت سربازی، به تقویت بنیه دفاعی ایران اختصاص می‌یابد. موضوعی که از سوی خامنه‌ای مورد تأکید قرار گرفته بود.

اما سپاه پاسداران در میان نهادهای نظامی، همچنان بیشترین سهم را از منابع بودجه‌ای نظامی در اختیار دارد. بودجه پیش‌بینی شده سپاه برای سال آینده بالغ بر ۹ هزار و ۶۲۸ میلیارد تومان است که در ردیف‌های اعتباری تعیین شده برای این ارگان، یک خط اعتباری ۵ هزار میلیارد تومانی هم برای قرارگاه خاتم‌الانبیاء در نظر گرفته شده که با احتساب این خط اعتباری، بودجه دولتی سپاه در سال ۹۵ به بیش از ۱۴ هزار و ۶۲۸ میلیارد تومان می‌رسد.

فصل دین و مذهب

در لایحه بودجه سال ۹۵، فصل دین و مذهب برخلاف بودجه‌های سال‌های گذشته در ایران از سایر امور فرهنگی جدا شده که برای فصل دین و مذهب به‌تنهایی یک هزار و ۵۱۸ میلیارد تومان اعتبار تخصیص داده شده است. در عین حال بخشی تحت عنوان بیمه فعالان قرآنی در لایحه سال آینده گنجانده شده و اعتباری بالغ بر ۱۰ میلیارد تومان برای آن در نظر گرفته شده است. علاوه بر این اعتباری معادل یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان هم از محل ارائه خدمات رفاهی به‌دانشجویان، برای پرداخت شهریه حافظان قرآن در نظر گرفته شده است. در ردیف‌های مربوط به وزارت علوم اگرچه بخش پژوهش‌های قرآنی و خبررسانی قرآنی حذف شده اما برای توسعه فعالیت‌های قرآنی و نماز و گسترش سیره آیت‌الله خمینی، مبلغ ۵۰۰ میلیون تومان اختصاص پیدا کرده است. اما نه تنها افراد که نهادهای مذهبی هم از دریافت‌کنندگان امتیازات و منابع درآمدی ویژه دولت ایران به‌شمار می‌آیند. یکی از مواردی که در ابتدای لایحه بودجه در سال‌های گذشته مطرح بود موضوع رایگان بودن حق انشعاب گاز، آب و برق مساجد و دارالقرآن‌ها و اماکن مذهبی بود که با توجه به تصویب قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب اسفندماه ۱۳۹۳ این بخش در لایحه بودجه تکرار نشده است. بر اساس ماده ۱۳ این قانون فضای اصلی مساجد، حسینیه‌ها، مؤسسات قرآنی، دارالقرآن‌ها، حوزه‌های علمیه، گلزارهای شهدا، امامزاده‌ها، خانه‌های عالم روستاها و اماکن مذهبی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی از پرداخت هزینه مصارف ماهانه آب، فاضلاب، برق و گاز معاف است.

بودجه آموزش و پرورش

پلاکاردهای معلمان بارها به‌نشانه اعتراض بالا برده شده است. پلاکاردهای که به‌شعار نه بلکه به‌یک حقیقت اشاره دارند. «صدای ما از فقر نیست، از فرق است»، «خط فقر ۳ میلیون، حقوق معلم یک میلیون». این‌ها نمونه‌ای از فریادهای مکتوبی است که به‌اعتراض حقوق ناچیز در سکوت و در تجمع‌های کوچک آنان زده شده. بودجه آموزش و پرورش به‌بازر بسیاری از کارشناسان محدود است و پاسخ‌گوی نیازهای این ارگان خدمت رسان نیست و به‌تبع آن معلمان نیز حقوق پائینی دارند در حالی‌که در کشورهای توسعه‌یافته جهان، حقوق معلمان هم‌تراز با مشاغل هم‌چون پزشکان و مهندسان است چرا که معلمان، کاری دشوارتر از آن‌ها دارند و باید انسان‌هایی مفید برای جامعه تربیت کنند. هم‌اکنون تعدادی از فعالین معلمان در زندان به‌سر می‌برند که تنها جرم آن‌ها، اعتراض به‌تبعیض و حقوق‌های پائین و دفاع از حق انسانی و اجتماعی‌شان است.

توزیع بودجه برای سال ۱۳۹۵، در حالی امسال با تاخیر همراه بود که سهم وزارت آموزش و پرورش در سال ۹۵، ۲۸ هزار و ۵۴۰ میلیارد تومان برآورد شده است و این در حالی است که بودجه عملکرد وزارت آموزش و پرورش در سال ۹۳، ۲۰ هزار و ۶۲۱ میلیارد تومان بود و بودجه مصوب سال ۱۳۹۴ به‌رقم ۲۳ هزار و ۵۸۴ میلیارد تومان رسید و در مجموع با در نظر گرفتن بودجه تملک دارائی‌های سرمایه‌ای، بودجه آموزش و پرورش به ۲۸ هزار و ۶۹۰ میلیارد تومان در سال ۹۵ رسیده است.

بر این اساس بودجه مصوب دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش در سال ۹۴، حدود ۶/۳ میلیارد تومان بود که در سال ۹۵، به ۳/۴ میلیارد تومان افزایش یافته است و با در نظر گرفتن بودجه تملک دارائی‌های سرمایه‌ای به ۴/۴ میلیارد تومان رسیده است؛ بودجه ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها ۲۷ هزار و ۴۶۶ میلیارد تومان در سال ۹۵ است، البته بودجه مصوب ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها در سال ۹۴، ۲۲ هزار و ۸۳۰ میلیارد تومان بود.

معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش با اشاره به کسری بودجه این وزارتخانه در سال ۹۴ گفت: کسری بودجه پرسنلی حدود دو هزار میلیارد تومان است البته ۱۳۵۰ میلیارد تومان مربوط به رتبه‌بندی است و ۶۰۰ میلیارد نیز خود آموزش و پرورش کسری بودجه دارد که امیدواریم سازمان مدیریت برای جبران این کسری به‌ما کمک کند.

بودجه وزارت بهداشت

افزایش بودجه وزارت بهداشت از ۵ هزار میلیارد سال ۹۴ به ۹ هزار میلیارد سال ۹۵ افزایش یافت. درآمدهای وزارت بهداشت از محل خدمات پزشکی و درمانی، از ۹ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۳، به ۲۱ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۴ و ۲۲ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۵ می‌رسد، که پیش‌توانه مالی مناسبی برای بیمارستان‌ها است.

ظاهراً دولت بودجه وزارت بهداشت را افزایش داده اما قرار است این افزایش بودجه را چه کسی بپردازد؟ یکی از مهم‌ترین فصل‌های بودجه سال ۱۳۹۵ وزارت بهداشت افزایش درآمدهای حاصل از خدمات درمانی است؛ موارد «درآمد حاصل از خدمات بهداشتی-درمانی» ذیل بند «درآمدهای حاصل از خدمات» از بخش «درآمدهای حاصل از فروش کالاها و خدمات» است که مجموع آن ۲۰/۲ هزار میلیارد تومان ذکر شده است، این ردیف در لایحه بودجه سال ۹۳ تنها ۹/۲ هزار میلیارد تومان ذکر شده بوده است. منبع این افزایش درآمد اما تجدید نظر وزارت بهداشت در کتاب تعرفه‌های درمانی در آبان ماه سال ۱۳۹۳ است.

وزارت بهداشت در آبان ماه سال ۱۳۹۳، با تجدید نظر در کتاب تعرفه‌گذاری خدمات درمانی اقدام به افزایش ۱۰۰ تا ۱۵۰ درصدی نرخ ویزیت پزشکان کرد که این اقدام با توجیه واقعی‌شدن تعرفه‌های درمانی برای ریشه‌کن کردن زیر میزی صورت گرفت.

دیگر نکته حایز اهمیت در بودجه سال ۱۳۹۵ وزارت بهداشت، افزایش بودجه سازمان غذا و دارو است. وزارت بهداشت در سال ۱۳۹۲، این سازمان را با بیش‌ترین بحران‌های ممکن تحویل گرفت. بحران‌هایی همچون کمبودهای سه رقمی دارویی در بازار ایران و افزایش بی‌سابقه واردات دارو در کشور. بحران‌هایی که بیش از پیش بازار دارویی در ایران را وابسته به واردات کرده بود و اندک تکان‌های ارزی، بازار دارویی کشور را تحت شعاع خود قرار می‌داد. بنابراین واضح است که بخش اعظم این بودجه، از سوی بیماران تأمین خواهد شد.

بودجه مترو

به‌گزارش اقتصاد آنلاین، شهرداری تهران یکی از پرحاشیه‌ترین و پر حرف و حدیث‌ترین سازمان‌های کشور است. از بحث بر سر آلودگی هوا و انتقادات برای فروش تراکم گرفته تا بودجه سال ۹۵ این سازمان و محل تأمین آن. رحمت‌الله حافظی، رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران امروز در نشست خبری دوشنبه ۵ بهمن ماه ۹۴، جزئیات عملکرد مالی ۹ ماهه شهرداری تهران را تشریح کرد و معلوم شد بودجه سال ۹۵ بر پایه فروش تراکم و استقرار بسته شده است.

وضعیت اقتصادی و سوءاستفاده‌ها و اختلاس‌ها

برنامه‌های اقتصادی حکومت اسلامی ایران، غارتگری، انباشت سرمایه و گسترش فقر بیکاری در جامعه است.

روزنامه شرق، ۱۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۴، یعنی چند هفته پیش از برگزاری انتخابات مجلس، در مطلبی با عنوان: «عریانی طبقه قدرت-ثروت در دولت احمدی‌نژاد»، به‌قبضه ثروت در دستان گروه‌هائی خاص یا لایه‌های مرفه جامعه پرداخت. روزنامه شرق، در این زمینه، از جمله نوشت: «در سال‌های اخیر با نوعی انباشت ثروت در میان گروه‌های خاص مواجه هستیم که منجر به نابرابری‌های گسترده شده است. ... ریشه به‌وجود آمدن این گروه‌ها سابقه‌ای دیرینه دارد. ... ریشه تقویت این گروه‌ها به‌نوع نگاهی باز می‌گردد که در اقتصاد کشور پس از جنگ تحمیلی حاکم شد. ... علت تداوم آن حضور گروهی از افرادی است که در درون قدرت بودند و به‌تدریج وارد حوزه ثروت نیز شدند. بنابراین، از فرصت‌های توزیع منابع عمومی برای منافع شخصی بهره بردند. این پدیده‌ای است که از آن با نام‌های افزونه‌جویی یا رانت‌خواری یاد می‌شود. این اتفاقی است که در کشور ما نه‌فقط توسط یک حزب و جریان سیاسی، بلکه توسط هر دو جناح غالب و مسلط سیاسی در کشور شکل گرفته است که به‌شکلی عریان و آشکارتر آن در دولت‌های نهم و دهم پدید آمد. در این دوره، منابع بزرگی نیز وارد بخش عمومی شد و توزیع آن‌ها فرصت‌هائی را به‌وجود آورد که سبب شد تا گروه‌های زیادی صاحب ثروت‌های بزرگ و بادآورده‌ای شدند.» (روزنامه شرق، ۱۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۴)

با استناد به‌آمار و گزارش‌های منتشرشده، ماهیت برنامه اقتصادی حاکمیت را بهتر می‌توان باز شناخت. بی‌جهت نیست که بلافاصله پس از پایان گرفتن انتخابات، «کمیسیون تلفیق مجلس» کلیات لایحه بودجه سال ۹۵ را تصویب کرد. بنا بر لایحه بودجه سال ۹۵، و نیز بنا بر مفاد و محتوای لایحه برنامه ششم توسعه، هدفمندسازی یارانه‌ها، یا به‌عبارت دقیق‌تر آزادسازی اقتصادی، برای دستیابی به‌نتیجه نهائی، تا سال ۱۳۹۹ ادامه خواهد داشت. این برنامه‌های غیرانسانی، تاکنون برای اکثر مردم جامعه ما، به‌ویژه کارگران و محرومان شهری و روستائی، پیامدهای ناگوار و فاجعه بار بسیاری دربر داشته است. شکاف طبقاتی، افزایش نابرابری‌های اجتماعی، فقر، بیکاری، و مسأله‌هائی از این‌دست، از زمره اثرهای تاکنونی اجرای آزادسازی اقتصادی توأم با خصوصی‌سازی به‌شمار می‌آیند. با اجرای آزادسازی اقتصادی، ما نتیجه ناگوار دیگر این برنامه، فقر و نابرابری اجتماعی بشدیدتری را نیز شاهدیم، واقعیتی که در رسانه‌های همگانی و مطبوعات داخل کشور هرچند کمتر و به‌طور کم‌رنگ به آن‌ها پرداخته می‌شود.

هر برنامه و سیاست اقتصادی و اجتماعی، با جهت‌گیری‌های مشخص، منافع طبقه اجتماعی معینی را تضمین و تأمین می‌کند. بنابراین، در دوران «پساتحریم» یا «پسابرجام»، ما با برنامه‌هائی که به‌صورت یکسان و هماهنگ منافع به‌اقرار معاون رئیس‌جمهور «همگان در جامعه» را تأمین می‌کند، روبه‌رو نیستیم.

در اواخر دولت قبل وزیر مربوطه گفته بود «زین اسب وارد شده فرض بفرمائید، ممکن بود دوتا، سه تا وارد شده باشد»، ولی الان روسای اتحادیه‌های صنفی صدشان بلند شده، مثلاً رئیس اتحادیه تولیدکنندگان صنایع نفتی اعلام کرده که، دولت دارد از خارج واردات انجام می‌دهد، و ما را حذف کرده است. رئیس اتحادیه کفاشان اعلام کرده که یک و نیم میلیون دلار کفش، وارد شده، توسط کی؟ ارگان‌های دولتی، نه توسط بخش خصوصی. رئیس اتحادیه خشکبار اعلام کرده، نیم میلیون دلار دولت خشکبار وارد کرده، خشکباری که ما خود تولید کننده هستیم. مخصوصاً آن اقلامی را که ما داریم وارد کرده‌اند. مثلاً بادام هندی که ایران تولید نمی‌کند را وارد کرده است. بادام زمینی شمال دارد تعطیل می‌شود، این‌ها هم بادام زمینی از چین وارد می‌کنند. تخمه‌ای که خودمان داریم دارند از ترکیه وارد می‌کنند. کی دارد وارد می‌کند؟ اداره دولتی. این فاجعه است. متأسفانه حالا هر ملاحظاتی که هست و جو امنیتی که درست کرده‌اند کسی صدایش در نمی‌آید که متهم نشود، که این‌ها مخالف دولت هستند و دارند کارشکنی می‌کنند.

۳۸ هزار خودرو لوکس در یازده ماه اخیر وارد شده است. رقم مالی این واردات، ۳ هزار میلیارد تومان است.

دولت نرخ بنزین را از ۵۰۰ تومان رسانده به هزار تومان، منابع هدفمندی که باید توزیع می‌شد، توزیع نکرده‌اند، گزارش تقریبی هم نشان می‌دهد که هدفمندی هیچ وقت کسری نداشته است. همیشه مازاد سنگین داشته است از ۵ هزار میلیارد تومان به‌بالا، چرا دولت همیشه می‌گوید که خزانه خالی است؟

به‌گفته اقتصاددانان، درآمد دولت از یارانه ۳۲۸ هزار میلیارد تومان است. مخصوصاً که طی چند مرحله یک عده‌ای را هم حذف کرده‌اند، بدون طی مراحل قانونی این کار را انجام داده‌اند. ۸۰۰ هزار نفر شکایت کرده‌اند که یارانه‌شان را قطع کرده‌اند و آن‌ها ادعا کرده‌اند که مستحق یارانه هستند. و اساس یارانه این نبود که شما متمول هستید یا نیستید، بلکه سرانه بوده و این حق شما در تفاوت نرخ سود است.

نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت از جمله افرادی است که با یک دست قصد برداشتن ده‌ها هندوانه را دارد. عضو هیئت مدیره ده‌ها شرکت و سرمایه‌دار بزرگ دولت که وقت کافی برای حساب و کتاب سرمایه‌های خویش ندارد در حالی متصدی یکی از حساس‌ترین وزارتخانه‌های کشور است که فساد حول محور این وزارتخانه بسیار پررنگ است. حتی کار به‌جائی رسید که روزنامه اصلاح‌طلب آرمان از این فساد پرده برداشت و از احتمال استیضاح نعمت‌زاده به‌دلیل فساد خبر داد.

در این روزنامه آمده بود: «برخی نعتها از عملکرد وی راضی نیستند و کارنامه وی را موفق نمی‌دانند بلکه چشم‌انداز رشد صنعت و بهبود وضعیت اقتصادی و رفاهی را هم در حد مطلوب ارزیابی نمی‌کنند. مهم‌ترین ضعف‌های مدیریتی و انتقادات جدی وارده به‌نعمت‌زاده این است که در کنار افزایش نامناسب واردات و گرانی کالاهای اساسی و عدم کنترل بازار و قیمت‌ها، وجود رانت در برخی حوزه‌ها و سازمان‌های وابسته به‌وزارت صنعت، معدن و تجارت و عدم توجه و نظارت مناسب و دقیق نعمت‌زاده و مدیران تحت امر وی نسبت به این مسأله است.»

ماه گذشته نیز علیرضا زاکانی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی با برگزاری یک نشست خبری اظهارات و اطلاعاتی تکان‌دهنده از فساد اقتصادی برخی مدیران دولت یازدهم مطرح کرد.

زاکانی در نشست خبری با عنوان «گزارش یک فاجعه» اظهار داشت: آقای رئیس‌جمهور به‌جای این‌که به‌دنبال فساد سازمان فساد بگردند، بهتر است به‌برادر خودشان، دفتر خودشان و وزارت نفت توجه کنند. باید پرسید آقای زنگنه در قراردادهای جدید نفتی چه خیالی در سر می‌پروراند. وزارتخانه‌های راه، امور خارجه، ارتباطات، تعاون و رفاه اجتماعی و برخی وزارتخانه‌های دیگر، مورد نظر این گروه فاسد قرار گرفته‌اند و اسناد متقنی از این موضوع در دست ماست.

زاکانی در ادامه این نشست اظهار داشت: باید از آقای زنگنه پرسید که چرا در دوران صدارت شما فردی به‌ازای هر ۵۰ سنت که این شرکت به‌ملت ایران پرداخت می‌کرد هشت سنت دریافت می‌کرده است.

نماینده مردم تهران در مجلس اظهار داشت: گروه دومی در این پرونده وجود دارد که ما به‌ازای اصل قرارداد و کل سود یک تا یک و نیم درصد پورسانت دریافت می‌کنند.

زاکانی در ادامه به‌حسین فریدون، برادر حسن روحانی اشاره کرد و گفت: من تعجب می‌کنم چرا آقای روحانی که تأکید بر مبارزه با فساد دارد از برادر خود غفلت دارد؛ یک عده بیابند و بگویند برادر رئیس‌جمهور در این کشور چه کار می‌کند. وی ادامه داد: امروز افرادی تحت قالب شرکت‌های تأسیس شده در خارج از کشور با دستورالعمل‌هایی که بیگانگان برای ما نوشته‌اند می‌خواهند سرمایه‌های کشور را نابود کنند و امثال گروه هندوجا در این راستا به‌منافع خود رسیده‌اند. زاکانی ادامه داد: چرا مردم ما باید از حقوق یک تا ۲ میلیونی محروم باشند ولی خانواده عده‌ای در سوئیس و انگلیس زندگی کرده و به‌عنوان نابغه اقتصادی اموال ملت را به‌یغما ببرند.

دولت باید از خود و آقای روحانی از برادر و دفترش این پالایش را شروع کند. این مستندات در حالی ارائه می‌شود که دولت فعلی و رسانه‌های زنجیره‌ای تمام هم و غم خود را برای تخطئه دولت قبل گذاشته‌اند...

مبالغه‌های هنگفتی که از واگذاری‌ها، خصوصی‌سازی‌های بی‌حساب و کتاب مطابق ابلاغیه اصل ۴۴ از جانب خامنه‌ای، و آزادسازی اقتصادی‌ای که با حذف یارانه‌ها و در اقدام نخست حذف یارانه‌های سوخت و آزادسازی بهای آب، برق و گاز، به‌نفع حلقه حاکمیت از جمله سپاه پاسداران و یا به‌گفته احمدی‌نژاد «برادران قاچاقچی» اش گرد آمده بودند. در حقیقت، آن جراحی بزرگی که احمدی‌نژاد با اشاره خامنه‌ای و در چارچوب سمت‌گیری اقتصادی-اجتماعی حکومت انجام داد، «فرصت‌هایی را به‌وجود آورد»؛ فرصت‌هایی تاریخی و طلائی برای لایه‌های غیرمولد سرمایه‌داری ایران فراهم کرد تا بتوانند، ثروت و قدرت را، هم‌زمان در چنگ بگیرند و موقعیت مالی و سیاسی خود را تحکیم بخشند.

بر پایه برآورد رسمی دولت، با توجه به‌داری و پول‌های آزاد شده ایران پس از توافق «برجام»، حجم مبادلات بازرگانی با اتحادیه اروپا به‌شدت افزایش خواهد یافت. این به‌معنای واردات باز هم بیشتر و فربه‌شدن سرمایه بزرگ تجاری و جذب بخش عمده آن در حاکمیت، یعنی تقویت بیش از پیش حاکمیت فاسد و زن‌ستیز و آزادی‌ستیز است.

در این زمینه، راهبرد حکومت اسلامی ایران، در دوران پسابرجام بر دو محور خصوصی‌سازی و آزادسازی اقتصادی با جهت‌گیری احیای مناسبات با غرب و در راس همه آمریکا و اتحادیه اروپا استوار است.

خبرگزاری ایسنا، ۱۴ بهمن‌ماه ۱۳۹۴، در گزارشی پیرامون سفر روحانی و هیئت همراه به ایتالیا و فرانسه و امضای قراردادهای کلان واردات کالا از این دو کشور و اتحادیه اروپا و به‌طور کلی همکاری بخش خصوصی ایران با آمریکا و اروپا، نوشت: «بیش‌تر قراردادهای اقتصادی که با ایتالیا و فرانسه منعقد شده توسط بخش خصوصی بوده است».

این شرکت‌ها چگونه و از کدام طریق وارد رابطه با آمریکا و اروپا شده‌اند؟ بی‌شک پاسخ عبارت است از: از طریق رانت، رانتی که دولت و دیگر نهادها به‌این شرکت‌های خصوصی اعطا کرده و همچنان می‌کنند. در پاسخ به این سؤال، می‌توان رد پای همه جناح‌های حکومتی را در استفاده از رانت بازشناخت و به‌این سؤال پاسخ منطقی و درستی داد.

«دریافت وام با نرخ ترجیحی»، با مصوبه دولت، قرار بر این است که ۲۰۰ میلیون دلار تسهیلات صادراتی برای صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در نظر گرفته شود. بنابراین سیاست‌های پسابرجام به‌انباشت بیشتر ثروت و در لایه‌های بالایی سرمایه‌داری منجر شده، و در مقابل، فقر و بی‌عدالتی مضاعف را در جامعه دامن خواهد زد. آخرین گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که، در سال‌های اخیر ضریب جینی ۲ همچنان افزایش یافته که این به‌معنای توزیع ناعادلانه درآمد و گسترش فقر و نابرابری و شکاف طبقاتی در جامعه است.

شاخص جینی یا ضریب جینی، شاخصی اقتصادی برای محاسبه توزیع ثروت در میان مردم است. بالا بودن این ضریب در یک کشور معمولاً در حکم شاخصی از بالا بودن اختلاف طبقاتی و نابرابری درآمدی در این کشور در نظر گرفته می‌شود.

گزارش بانک مرکزی نیز حاکی از آن است که رکود ژرف، بیکاری و تورم همچنان بر معیشت مردم فشار آورده و موجب کاهش قدرت خرید آنان شده است. به‌علاوه، خبرگزاری مهر، ۹ اسفندماه، نوشت: «جدیدترین محاسبات از وضعیت دخل و خرج خانوار از افزایش هزینه خوراک ماهیانه به ۷۵۴ هزار تومان و عبور کل مخارج (ماهانه) از ۳ میلیون و ۶۰۵ هزار تومان حکایت دارد.» به‌این ترتیب می‌توان تأکید کرد که شکاف طبقاتی عمیق‌تر شده است. حسن روحانی در جریان همایش بین‌المللی درباره صنعت خودروسازی سخن گفته و او در این همایش که بلافاصله پس از انتخابات ۷ اسفندماه برگزار شد، بر آزادسازی اقتصادی انگشت گذاشت. او همان‌جا اعلام کرد: «حمایت دولت از صنعت خودروسازی نامحدود نیست و این صنعت باید خصوصی شود. سخنان روحانی بهترین گواه بر شتاب بخشیدن

بهرنامه آزادسازی اقتصادی در چارچوب پیوند با سرمایه جهانی است. این سیاست‌ها در خدمت منافع قشری کوچک اما پرنفوذ قرار دارد و با منافع مردم به‌ویژه کارگان و محرومان جامعه‌مان مغایرت دارد. البته ناگفته نماند که قبضه ثروت و در نتیجه قدرت، به‌وسیله لایه‌های غارتگر و انگلی فقط به‌دوران دولت احمدی‌نژاد مربوط نمی‌شود، بلکه چرخه‌ای است که به‌ویژه با به‌شکست کشاندن انقلاب بهمن ۱۳۵۷ مردم ایران و تحکیم موقعیت سرمایه بزرگ، به‌ویژه تجاری آغاز شد و از زمان اجرای سیاست تعدیل اقتصادی در دولت رفسنجانی در مسیر مرحله رشد و قوامش به‌حرکت درآمد. این چرخه، همچنان در دوره خاتمی و احمدی‌نژاد و در حال حاضر روحانی نیز در حرکت است و انباشت ثروت به‌بهای فقر و فلاکت عمومی و بیکاری چندنی میلیونی با شدت و خشونت هرچه‌تمام‌تر ادامه دارد.

به‌هرروی، برای درک نتیجه سیاست‌هایی چون خصوصی‌سازی و آزادسازی اقتصادی، که محور اصلی برنامه‌های «پسابرجام» اند، توجه به‌مسئله چپاول هر چه بیش‌تر ثروت در دست‌ان سرمایه بزرگ تجاری، بوروکراتیک و وابستگان و نورچشمی‌های حکومتی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بدهی کلان دولت به‌بانک‌ها، و آزادسازی اقتصادی با اجرای «برجام»

با لغو و تعلیق بخشی از تحریم‌ها، موضوع بدهی‌های دولت به‌بانک‌ها از زمره بحث‌های مطرح‌شده پس از اجرای بسته «تحرک اقتصادی» است. آمار رسمی حاکی از آن است که، دولت بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان به‌بانک‌ها بدهکار است، و هرساله بر میزان این بدهی کلان افزوده می‌شود. برای تسویه این بدهی‌های کلان، تاکنون راهکارهای مختلفی از سوی مسئولان و گردانندگان دولت ارائه و اجرا شده‌اند که در عمل ناموفق از کار درآمده‌اند.

با رونمایی و سپس اجرای بسته «تحرک اقتصادی» -که مطابق الگوهای صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی تدوین شده است- بار دیگر معضل چگونگی حل بدهی‌های دولت به‌بانک‌ها، و اصولاً نقش سیستم بانکی در دوران پساتحریم، به بحثی جدی و مهم بدل گردیده است.

آخرین آمار بانک مرکزی جمهوری اسلامی، اعلام داشته که، در ۱۲ ماه منتهی به‌شهریور ماه ۱۳۹۴، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و بدهی دولت به بانک‌ها افزایشی ۲۰ درصدی داشته و از مرز ۱۰۰ هزار میلیارد تومان عبور کرده است. دولت برای تسویه حساب با بانک‌ها و نیز جبران کسری بودجه‌اش در چارچوب بسته «تحرک اقتصادی» و سپس «برنامه ششم توسعه»، بر آزادسازی اقتصادی با محوریت خصوصی‌سازی و آزادسازی قیمت‌ها، و نیز آن‌گونه که در نامه چندماه پیش ۴ وزیر تأکید شده بود، «تقویت بورس، محوریت بورس و اقتصاد» برنامه‌ریزی کرده است. نکته قابل‌توجه این‌که، سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» ولی‌فقیه نیز دقیقاً بر همین پایه و محوریت‌ها قرار دارد. در این زمینه، خبرگزاری ایرنا، اواسط آبان‌ماه ۹۴، در گزارشی، نوشته بود: «کلیات لایحه بودجه سال ۹۵ کل کشور نیز حکایت از آن دارد که فقط ۲۲ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی در سال آینده در نظر گرفته‌شده، بنابراین، غیرممکن است که بدهی دولت به‌بانک‌ها کاهش پیدا کند... برای تسویه حساب دولت باید به راحل‌های بهتری نسبت به انتشار اوراق قرضه بیندیشیم... ما در اقتصاد راحل‌های جسورانه‌تری از انتشار اوراق مشارکت داریم، از جمله روش تورگوت اوزال (رئیس جمهور وقت ترکیه، از ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ خورشیدی) (۱۹۸۹ تا ۱۹۹۳ میلادی) -یعنی برنامه اقتصادی که کودتای ۱۹۸۰ ضامن پیش‌برنده آن بود) است. اوزال، برای بازسازی اقتصاد ترکیه و تأمین منابع مالی این کشور اتخاذ کرد... در شرایط رکود، یعنی رشد پائین و تورم بالا، مانند شرایط فعلی ایران، تورگوت اوزال

به‌عنوان معمار اقتصاد نوین ترکیه توانست با استفاده از فروش سهام، منابع مالی عظیمی برای این کشور کسب کند». مطابق این دیدگاه، دولت در مقام خدمت‌گزار بانک‌ها، باید بدهی‌های کلانش به‌ویژه به‌بانک‌های خصوصی را از جیب مردم و با دست‌برد به ثروت ملی پرداخت کند.

عملکرد بانک‌ها و اصولاً نقش سیستم بانکی حکومت اسلامی در رواج اقتصاد دلالی و انگلی و غیرمولد همراه با متصل کردن حکومت به سرمایه مالی، برکسی پوشیده نیست. سایت «اقتصاد آنلاین»، آبان‌ماه ۹۴، در مطلبی درباره نقش بانک‌ها و بنیادهای انگلی در اقتصاد کشور، نوشته بود: «دولت و بانک‌مرکزی از رویه خلاف بانک‌ها اطلاع دارند، اما هیچ اقدامی نمی‌کنند. ... ما اکنون در کشور دو دولت داریم. یک دولت قدرت‌مند که بانک دارد و ۵۰ درصد اقتصاد کشور را اداره می‌کند و به‌کسی هم پاسخگو نیست... و دولت دیگر که رای می‌گیرد و ۵۰ درصد مابقی اقتصاد را در اختیار دارد».

«جذابیت قراردادهای نفتی برای شرکت‌های خارجی»

روزنامه شرق، ۱۴ آذرماه ۹۴، در گزارشی با عنوان: «جذابیت قراردادهای نفتی برای شرکت‌های خارجی»، که با همایش بین‌المللی رونمایی از مدل جدید قراردادهای نفتی ایران در روزهای هفتم و هشتم آذرماه با حضور نمایندگان ۱۳۷ شرکت بین‌المللی از کشورهای مختلف در ارتباط بود، نوشت: «به‌گزارش ایرنا، یک مقام ارشد شرکت بین‌المللی سی‌جی‌جی فرانسه با بیان این‌که در حال حاضر فرصت‌ها و زمینه‌های سرمایه‌گذاری در بخش صنعت نفت و گاز ایران را بررسی می‌کنیم، گفت: «منتظر لغو تحریم‌ها هستیم». دانیل فان حوله، همایش بین‌المللی رونمایی از مدل جدید قراردادهای نفتی ایران را موفق ارزیابی کرد و افزود: «شرکت‌های ایرانی، به‌ویژه خصوصی‌ها، در سطح بین‌المللی چندان شناخته‌شده نیستند، زیرا تاکنون بیش‌تر در ابعاد داخلی کار کرده‌اند و باتوجه به لزوم همکاری با آن‌ها، دولت باید از این شرکت‌ها حمایت کند». مدیرکل خاورمیانه شرکت وینترشل، بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت و گاز طبیعی در آلمان، هم شرایط ایران در مدل جدید قراردادهای نفتی را معقول و جذاب دانست و ابراز امیدواری کرد که این شرکت نیز در توسعه میدان‌های نفت و گاز ایران سهیم باشد. مدیرعامل شرکت بین‌المللی سیل‌کنیو مارین سرویسز امارات نیز گفت: «کسانی که فکر می‌کنند ریسک سرمایه‌گذاری در ایران بالاست و از سرمایه‌گذاری در ایران می‌ترسند، اشتباه می‌کنند». هیلاری دا ویگا، گفت: «سود سرمایه‌گذاری در ایران به‌حدی بالاست که به‌خوبی پذیرش ریسک را توجیه می‌کند».

ادامه دارد